ВІННИЧЧИНА ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Володимир Лазаренко

ЗВИТЯГИ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2014-2026 РОКІВ

Анотація. *У статті досліджено та окреслено ключові тези української національної ідеї та ідентичності, їх використання під час Революції Гідності та російсько-української війни 2014-2026 років, основні критерії окупаційної політики імперської росії. Виокреслені основні показники пасіонарності українців під час буремних історичних подій, визначена роль Героїв України в національно-патріотичному вихованні української молоді.*

Ключові слова: *Героїзм, соборність, рашизм, агресори, символи стійкості, консолідація суспільства, національна гідність та свідомість, громадянська активність, ідентичність, звитяга.*

Volodymyr Lazarenko

UKRAINIAN FEATS OF VALOR DURING THE REVOLUTION OF DIGNITY AND THE RUSSO-UKRAINIAN WAR OF 2014–2026

Abstract. *The article examines and outlines the key tenets of the Ukrainian national idea and identity, their role during the Revolution of Dignity and the Russo-Ukrainian War of 2014–2026, and the primary criteria of the occupation policy pursued by imperial russia. It identifies the key indicators of Ukrainian passionarity during turbulent historical events and defines the role of the Heroes of Ukraine in the national-patriotic education of Ukrainian youth.*

Keywords: *Heroism, national unity, ruscism, aggressors, symbols of resilience, societal consolidation, national dignity and consciousness, civic engagement, identity, valor.*

21 листопада 2013 року у Києві розпочався мітинг на Європейському майдані проти рішення Уряду про призупинення підготовки підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом.

Першими на Майдан у Києві вийшли журналістка «5 каналу» Інна Неродик з подругою Ольгою Іжик. Вони повідомили про це у соцмережі. І до них приєднались студенти «Києво-Могилянки» та інших вузів міста. Майдан тривав до 22 лютого 2014 року, коли відбувся збройний розгін учасників і втеча Віктора Януковича.

Вночі з 29 на 30 листопада 2013 року «Беркут» жорстоко розігнав студентів, що посилило Майдан і наступного дня на нього вийшли понад 100 тис. киян, приєднались політичні партії «Свобода», «Батьківщина» та «УДАР».

22 листопада 2013 року на Театральну площу з європрапором, державним прапором України та гаслами «Україна – це Європа» у Вінниці вийшли журналіст «33 каналу» Роман Ковальський та керівник гурту «ТІК» Віктор Бронюк, які підтримали вимоги Київського Майдану.

Революція Гідності сколихнула Україну хвилею нечуваного патріотизму та показала важливість та перспективність національної ідеї.

З 24 листопада, у неділю Вінницький Майдан постав на постійній основі.

Понад 2 тис. вінничан прийшли, щоб підтримати «Марш мільйонів». 18 січня 2014 року понад 3 тис. вінничан вийшли на Майдан, щоб засудити диктаторські закони в Україні від 16 січня, ініційовані КПУ та Партією регіонів.

23 лютого 2014 року біля 10 тис. вінничан проводжали в останню дорогу вбитих у Києві: 34-річного Максима Шимка, у Жмеринці – 37-річного Леоніда Полянського та 50-річного Валерія Брезденюка – фіналіста шоу «Україна має таланти», як художника, що малював на воді. Загинув також і 24-річний Олег Лінійчук, який з червоним дипломом закінчив Вінницький технічний університет.

Відразу після втечі зрадника В. Януковича у росію та окупацією і анексією Криму рашистами переважна більшість учасників Революції Гідності вінничан пішли добровольцями захищати Україну, активно долучившись до спротиву. Так, в області було сформовано 9-й батальйон територіальної оборони «Вінниця», який згодом увійшов до складу 59-ї окремої мотопіхотної бригади імені Якова Гандзюка. Також значну роль відіграли добровольці та батальйон патрульної служби особливого призначення.

Тільки за перший місяць повномасштабного вторгнення вінничани зібрали для потреб ЗСУ понад 10 млн. грн. Жителі області готують їжу для біженців і ЗСУ, масово здають кров на потреби військових, плетуть маскувальні сітки, роблять «коктейлі Молотова», перетворюють металобрухт на протитанкові їжаки та доріжки, в обласній лікарні ім. Миколи Пирогова створено резервний банк ліків тощо.

У Вінниці історично розміщується Командування повітряних сил ЗСУ, яке з 2014 року координувало захист українського неба та модернізацію бойової авіації та ППО.

Понад 18 тисяч жителів Вінниці та області пройшли крізь горнило бойових дій на Півдні та Сході України у період проведення антитерористичної операції (АТО) та Операції об’єднаних сил (ООС). Вінничани були одними з перших, хто став на захист Батьківщини у 2014 році і в подальшому, продемонструвавши масовий героїзм. Чимало захисників Вінниччини за героїчний захист України від рашистських загарбників відзначені найвищими державними нагородами, в тому числі й посмертно.

Зокрема, Костянтин Могилко - військовий льотчик першого класу, Герой України посмертно. У червні 2014 року над Слов’янськом його літак АН-30Б підбили рашистські бойовики. Костянтин до останнього залишався за штурвалом авіаційного борту, аби відвести літак від житлових кварталів міста і врятувати життя людей на землі [1].

Вадим Наумов – солдат, снайпер першої бригади оперативного призначення Національної гвардії України. Героїчно загинув у вересні 2014 року під час оборони блокпоста біля села Василівка Донецької області, стримуючи значно переважаючі сили рашистських бойовиків.

Денис Сокорчук – розвідник-навідник у складі 80-ї окремої десантно-штурмової бригади. Пройшов загартування в зоні ООС, боронив Україну з 2019

року. Брав участь у відбитті повномасштабного вторгнення (Нова Каховка, Чорнобаївка, Вознесенськ), помер від ран, отриманих в кривавих боях [2].

З перших годин повномасштабного вторгнення росії в Україну вінничани продемонстрували надзвичайну стійкість, згуртованість та героїзм, перетворивши наш регіон на міцний тиловий хаб, волонтерський центр та надійну опору для Сил Оборони.

Життя громади на 13-му році російсько-української війни 2014-2026 років та 5-му році повномасштабного вторгнення рашистів на наші терени переформатизувалося за ключовими напрямками. Так, тисячі жителів Вінниці та області з перших днів добровільно поповнили лави ЗСУ, Національної гвардії та Сил територіальної оборони. За весь період війни вінницькі воїни мужньо тримають оборону Батьківщини на найгарячіших напрямках фронту.

Так, наш земляк з Могилева-Подільського генерал-лейтенант Сергій Наєв, нині Герой України, під час широкомасштабного вторгнення рашистської імперії в Україну оперативно та вміло організував оборону Києва, взявши відповідальність на себе, без наказу зверху, завчасно вивівши підпорядковані йому військові підрозділи на вигідні бойові рубежі, чим фактично врятував місто, мужньо відбивши навалу ворога.

Наш земляк з Літинщини Сергій Собко, командир 128 окремої гірсько-піхотної бригади тактично грамотно провів бойову операцію, взявши стратегічний пункт Савур-могилу, чим врятував воїнів ЗСУ від оточення, вміло виводив українських бійців з-під Дебальцевого, за що отримав найвище звання держави Героя України. Він пройшов з кровопролитними, але майстерними боями чималу територію України, а нині, як бойовий бригадний генерал є заступником командувача ЗСУ.

45 мешканців Вінниччини за проявлені мужність і звитягу у боротьбі з рашистським окупантом відзначені званням Героя України.

Місто та область з глибокою вдячністю шанують пам'ять своїх полеглих земляків, які віддали власні життя за свободу, територіальну цілісність та незалежність України. На їх честь у Вінниці встановлено інтерактивну стелу-екран, на яких висвітлюються фотографії полеглих героїв, інформації про їх життєвий та бойовий шлях, регулярно проводяться хвилини скорботи, поповнюються Алеї Слави у територіальних громадах області [3].

Вінниця стала одним з найбільших гуманітарних центрів України, який прийняв десятки тисяч людей, що рятувалися від бойових дій та окупації. У місті діють хаби для допомоги переселенцям з Маріуполя, Херсона, Донеччини, Луганщини та інших регіонів.

Попри те, що регіон вважається тиловим, Вінничина неодноразово ставала ціллю смертоносних ракетних атак ворога. Так, 6 березня був нанесений рашистський удар по аеропорту та підстанції в 750 кіловат у Гавришівці. Продовжувались неодноразові удари окупантів по Ладижинській ТЕС, Вінницькій телевежі та приміщенні СБУ і Цетрального парку ім. М. Леонтовича, енергооб'єктах області, військових частинах у Гайсині та Бару тощо.

Найдемонічнішою та найкривавішою з рашистських атак агресора проти мирного населення міста став ракетний удар по площі Перемоги 14 липня 2022 року. Рашистська ракета «Калібр» забрала життя 29 людей, серед яких

троє дітей, та поранила понад 200 осіб, знищивши медичний центр будинку побуту та Будинок офіцерів. Однак удари рашистів не зламали мирних жителів області, як і всієї України, а лише посилили їх лють та ненависть у боротьбі з ворогом. Війна агресора – це не лише військова боротьба, а і війна за мізки та ліквідацію нашої національної самобутності. То ж маємо оберігати власну ідентичність, адже при її втраті не буде базової національної державності, не буде ні ліберальної, ні соціал-демократії, не буде України [4].

Тому, врешті, російсько-українська війна 2014-2026 років яскраво засвідчує героїзм та звитягу українського народу, його прагнення до свободи, територіальної цілісності, соборності та незалежності, формує його національні гідність і свідомість, громадянську активність, оберігає нашу ідентичність та консолідує суспільство на боротьбу з рашистським окупантом та нашу Перемогу.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Вінничани попрощалися з підполковником Могилком. Режим доступу: https://old.i-vin.info/news/vinnychany-poproshchalysya-z-pidpolkovnykom-mogylkom-6700?utm_source=chatgpt.com
2.Стало відомо про загибель десятьох захисників з Вінниччини. Режим доступу: https://vezha.ua/stalo-vidomo-pro-zagybel-desyatoh-zahysnykiv-z-vinnychchyny-32/?utm_source=chatgpt.com
3. Тисяча днів повномасштабної війни: у Вінниці вшанували пам'ять загиблих оборонців. Режим доступу: https://suspilne.media/vinnytsia/883119-tisaca-dniv-povnomasstabnoi-vijni-u-vinnici-vsanuvali-pamat-zagiblih-oboronciv/?u
4. У Вінниці під час хвилини мовчання вшанували пам'ять загиблих унаслідок ракетного удару 14 липня 2022 року. Режим доступу: https://suspilne.media/vinnytsia/1354736-u-vinnici-pid-cas-hvilini-movcanna-vsanuvali-pamat-zagiblih-unaslidok-raketnogo-udaru-14-lipna-2022-roku/?utm_source=chatgpt.com

Ніка Дзюбенко

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ І БЛАГОДІЙНІСТЬ ЯК ПРОЯВИ ГРОМАДСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ БЕРШАДСЬКОЇ ГРОМАДИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Анотація. *У статті досліджено волонтерський рух і благодійність як прояви громадської солідарності Бершадської міської територіальної громади в умовах повномасштабної російсько-української війни. Визначено основні напрями громадської активності, серед яких підтримка військовослужбовців, допомога внутрішньо переміщеним особам, гуманітарна діяльність та розвиток нових форм соціальної підтримки. Проаналізовано участь органів місцевого самоврядування, громадських організацій, закладів культури, підприємців, молоді та окремих мешканців у волонтерських ініціативах. Обґрунтовано, що волонтерство сприяє зміцненню горизонтальних зв'язків, взаємної відповідальності та соціальної стійкості громади. Доведено, що в умовах війни волонтерська діяльність стала важливим механізмом громадської самоорганізації та одним із найбільш виразних проявів локальної солідарності.*